

ERDÉSZETI ÚJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdeményeknél mérsekelte díjak egyezség szerint.

Legelőre!

Itt a szép Május! Verőfényes napjai rohamosan leolvasztják a magas hegyek hóleplet is, melynek kérge alól vidáman üti föl fejét a haragoszöld füvecske mintegy esábitva a hosszú télen át az istálló fölledt levegőjébe zárt s száraz takarmányra kárhoztatott házi állatokat s kínálva nekik a finom csemegének is beillő eledelt. Nehezen várt idő ez a marhatartó emberre s valóságos örömnapja ez nem csak a marhának, mely vidám szökdecseléssel siet a jó teremő által dúsan megterített asztalhoz, hanem az egész háznépnek is, melynek apraja, nagyja gyönyörködik és osztozik a szegény állat örömeiben.

A hegyek és erdők vadonába hivatása által

kiűzött erdőőr marhácskájában nem csak a lét-fentartásának hatalmas előmozdítóját látja, hanem egyuttal jó barátját is, mert azon kívül messze távolban körülötte alig van élő lény, melyhez bizalommal közeledhetnék, mellyel örömeit megoszthatná s melynek szíve keserveit elpanaszolhatná.

Egy-egy tehénke valóságos istenáldás az ilyen szám kivetett családnál. Boldog az, a ki szert tehet rá és azt magának megtarthatja, számát gyarapíthaja, de hányan vannak ilyenek a szegénységre, nyomorgásra kárhoztatott erdészeti altisztek között?

A szolgálatazó erdőbirtokos, úgy a kincstár, valamint a magános is majdnem kivétel nélkül megadja az engedélyt arra, hogy alkalmazottja

TÁRCSA.

✱

Életmentő farkaskaland.

Az életből merítve.

— (Folytatás és vége). —

Nem néztem én utat, hanem tüskön, bokron, árkon, szakadékon, hófúvason át nyargaltam eszeveszetten. Már csak egy töltenyem volt s így jobbnak láttam menekülni. Szegény a futás, de hasznos.

Már a lakásomig értem. Beugrom a folyosó ajtaján s még egy üdvözlést küldök vissza.

Ekkor egy különös gondolat villant meg agyamban: nyitva hagyom magam után a folyosó ajtaját s a másikon kirohanok s ezt magam mögött bezárom s miután hű kísérem eddig folyton a sarkamban voltak, biztosra vettem, hogy ide is követni fognak s bekerül-
vén a kelepcebébe, én majd hirtelen a házat megkerülöm

s ott a hátunk mögött az ajtót reájuk zárom s így szépen foglyul ejtem a hivatlan vendégeket.

Minden úgy történt, a mint terveztem: a két ordas bent rekedt a váratlan rekeszben.

Örvendve az elért siker fölött, fölsiettem az istálló padlására, nehogy a többi zivány körme közé kerüljek. Onnan hallgattam a nagyszerű koncertet, melyet a két fogoly csapott: az egyik vinyogott nagy szomoruan, mély, szomorú hangon, siralmasan, a másik ordított kegyetlenül; egyik jobban volt megijedve, mint a másik. De halga! mintha még egy harmadik hang is megütne filemet. Erre a hangra jutott csak eszembe, hogy a mama is bent van a házban.

— „Még szétépítik a szegény öreget” — sópáncodtam magamban, de nem minden káröröm nélkül.

Késő éjszakára hallgattam a hangversenyt páholyból s utókére is az illatos széna között elnyomott az álom. Nyugodtan hajtottam álomra fejemet

bizonyos számú marhát, sertést tarthasson és azt a nem tilalmazott helyeken szabadon legeltethesse, mert belátják azt, hogy a lakott vidékektől, a társadalomtól távol eső helyeken ilyenek hijával megélni szinte lehetetlen s ez valóban nem csekély mellékjövedelem az olyan szerencsésnek, ki ezt a jogát teljes mértékben kihasználhatja, de sajnos, hogy csak kevesen vannak olyanok, kiket a szerencse istenasszonya ilyen helyzetbe juttatott; sokkalta több azoknak a száma, kik ezekben a földi javakban szűkölködnek.

Az erdészeti altisztí pálya egyike a leg-haládatlanabbaknak, mert nem csak a javadalmazása nagyjából olyan csekély, hogy e mellett az egész élet nem egyéb a nyomorúsággal való küzködésnél, de még az azt választó élete, testi épsége is lépten-nyomon a különféle veszedelmek egész sorozatának van kitéve. A magasabb rangfokozatok, — hol ilyenek is vannak — javadalmazása még csak megjárna ahogy — úgy, azok legalább a napról-napra való megélhetést biztosítják, de az előmenetel olyan lassu, olyan nehézkes, hogy míg ezek valamelyikére az ifju felvergődik, bele öszül s a jobb javadalmazást nem ő, hanem azok az adóságo, melyekbe szűkebb fizetés mellett s gyakran még a sorsnak különféle csapásai miatt is bele verte magát.

biztos tudatában annak, hogy anyósom jól bezárkózott s így baj nem érheti s biztos retekéből kontráz bele a farkasok hangversenyébe, bizonyosan nem kis bosszúságára a lelkes dalároknak.

A kiállott izgalmak, a fáradságos menekülés és a széna bódító illata olyan mély álmot hoztak szememre, hogy csak világos reggel ébredtem föl feleségem csendő hangjára, mellyel megállást parancsolt a nász kocsinak.

Hamarosan lerázva magamról a széna porát, siettem lefelé, nehogy vaktába bele rohanjon az elzárt bestiák torkába s azok széjjel tépjék.

De mi az? A házban halotti csend uralkodik, hallgatnak a farkasok, csöndes az anyósom is. No már ennek a fele sem tréfa, — gondoltam s nagy sebtiben elmondom feleségemnek a történeteket, szomorú, fontoskodó ábrázattal, mint ha énnekem fájna legjobban a szivem az esetleges szerencsétlenség miatt.

Még a végére sem értem elbeszélésemnek, feleségem kezeit tördelve nagy jajveszékéléssel rohant az

Ilyen viszonyok mellett nagyon természetes, hogy azt az egyébként gyönyörű pályát csak földhöz tapadt szegény emberek választják, kik szolgálatba lépésük alkalmával alig hoznak magukkal egyebet, mint a testük mezeitelenségét takaró ruhát. A legszükségesebb háziutórok és szerelvények beszerzése, ruházat kiegészítése elemésztí az egész jövedelmet sőt nem is elég arra s így vagy soha sem jut abba a helyzetbe, hogy magának egy kis jószágot szerezhesen, vagy ha igen, csak hosszú évek múlva s így a javadalmazásának egy nem megvetendő részét, a legeltetés jogát nem használhatja ki. Azt fogják erre mondani az avatatlanok és a viszonyokkal ismeretlenek, hogy az nem baj, mert ha nincs mit legeltetnie, akkor megkapja ezért a megfelelő kárpótlást.

Tévedni emberi dolog s mondhatjuk, hogy azok, kik azt hiszik, hogy az erdőőr az általa ki nem használható legeltetésért kárpótlásban részesül, föltötte nagyon tévednek. Nem csak hogy a kárpótlást meg nem kapják, de még az sincs megengedve, hogy saját marha hiján akár bizonyos hányadrészből, akár pedig tejhasználat fejében idegen marhát hajthassanak ki arra a legelőre, mely nekik biztosítva van a saját tulajdon marháik részére.

ajtóhoz s még mielőtt megakadályozhattam volna, egy erőteljes rántással föltárta azt.

Mily nagy volt azonban meglepetésem, midőn a két farkast karikába zsugorodva, kiszenvedett állapotban találtuk!

A folyosó tele volt szétépett bőrdarabokkal, rongy fosztányokkal és mindenféle patikaszerek maradványaival.

Az anyósomra reá kellett törni a konyhaajtót, úgy becsukta magát s hiába kiabáltunk rá, többszöri fölszólításunkra sem nyitotta föl. Ott találtuk egy szögletben kuczorogva, remegve mint a nyárfa levele; alig akart ránk ösmerni az árva, kéket, zöldet játszott arca az ijedtségtől.

Az éjjeli alkalmatlanságtól kidagadt szemű olyanok voltak, mint egy-egy tisztességes vörös szegmá.

Előtte a földön egy félszekérenyi étel volt fölhalmozva: kenyér, hús, szalonna, gyönyörű füstölt sonka és kolbász gyűjteményem. Valószínűleg azért gyűjtöttem halomra, hogy ha a farkasok reá törnének, legyen

A javadalmazás tehát meg van, de csak papiroson. Meg van annak részére kit a sors, földi javakkal megáldott, de nincs meg annak, ki szegénységben sínylődik. Egészen a szent irás szavai szerint: „mert annak, akinek vagyon, adatik, akinek pedig nincsen, még az a kevés is, a mije vagyon, tőle elvétetik.“

A jó módban lévő vigan legeltetheti megszabott számu jószágát az erre engedélyezett területen, a szegénynek, kinek a sors nem engedte meg a szükséges marha beszerzését, könyvezők szemekkel kell néznie tása szerezéséjé: ő sem azt a szép füvet nem legeltetheti, sem azért, hogy ezt nem teszi, kárpótlást nem kap.

Az egyenlőség hangzatos jelszavát hordjuk ajkainkon, fennen hirdetjük, hogy ennek a gyönyörű elvnek követői vagyunk s a tudatlan megbámulja ebbeli gyönyörű erényünket, pedig hát a hangzatos szó leple rut hazugságot takar, melyet ha lerántunk róla, megborzadva látjuk az egyenlőtlenséget, a jogtalanságot egész meziteltenségében.

Milyen könnyű lenne ezen a visszás állapoton segíteni! A jog meg van adva, adassék hát meg mindenkinek a mód annak az élvezésére. Meg kell annak a jognak az értékét becsülni s ki nem használt részét készpénzen megváltani. Ez nem is olyan nehéz és a szolgáltatóra semmiféle megterheléssel sem

jár, mert ugyanazt a területet, melyet alkalmazottja használna, ha ezt tehetné, bármikor kiadhatja haszonbérbe s az így nyert összegből kárpótolhatja alkalmazottját.

Mit mondjunk kivált a központokban, irodákban, raktárakban. fűrésztelepeken alkalmazottakról? Vajjon az ilyenek marháikat tentán, fűrészponton, vagy más hasonlatos tarmányon tartásák?

Nem hirdetünk mi államfelforgató, törvénybontó szociális vagy anarchista eszméket, melyeket pedig egyes hatalmasabbak olyan készségesen szeretnek nekünk imputálni, csak hogy a jog és méltányosság szolgálatába szegődött csekély erőnket megbénítsák s alkalmazottjaikat a közös küzdelemtől visszariasszák; a meglévő jogok megvalósítása az, a miért küzdöttünk eddig, küzdünk most és küzdeni fogunk mindaddig míg azokat teljes mértékben ki nem vívtuk. Csak elfogult vagy vak nem látja be az általunk szolgált ügy igazságos voltát.

Egyes csekélyebb kedvezmények, melyek nagy kegyelmességgel lesznek innen-onnan nyújtva, csak a mézes madzag jellegét viselik hivatva arra, hogy a jogos panaszokat háttérbe szorítsák, vagy legalább egy időre elodázzák, mert hogy ezek elől a füleket örökre elzárni, azokat meg nem hallgatni és nem orvosolni

mivel éhségüket csillapítani s ne támadjon reá is étvágyuk.

Mikor a mama ijedségéből magához tért, első dolga volt engem a képzelhető legkedvesebb czimkekkel elhalmozni. Mintha csak én lettem volna az egész bajnak az okozója és a farkasokat úgy csalogattam volna oda az elvesztésére.

Kezeivel annyira hadonászott, hogy a főkötő is lecsuszott a fejéről, miközben egy eddig nem ösmert titok nyomára jöttem.

Ha teljesen megöszült hajjal találtam volna, ezen egy csöppet sem csodálkozom, mert a kiállott halálveszedelem, a kiállott izgalmak ezt megmagyarázták volna, de így, látva a színeknek ezt a kórikus vegyülékét, nem bírtam a nevetést magamba fojtani s harsogó hahotába törtem ki.

A jó asszony arczkifejezésén mindjárt észrevettem, hogy illetlen magaviselettel fölött megbotránkozott, de arra még sem gondoltam, hogy a dolgot annyira szí-

vére vegye, mert még alig hogy magához tért, máris csomagolni kezdett és még az nap elhagyta szerény hajlékomat.

Távózása előtt fölforgatta az egész folyosót; folyton kutatott s nem volt olyan zug, melyet ki ne keresett volna. Nem tudtam elképzelni, hogy mit keres. Szolgálatkészen — mit máskor nem igen cselekedtem meg — siettem segítségére s kutattam vele együtt, bár magam sem tudtam, hogy mit. Kutatásaim közben az egyik farkas fogai között egy skatulya darabot pillantottam meg; óvatosan kiveszem a szájából s tüzetesen megvizsgálom. Valami fekete zsiradékforma volt abban, hasonlatos a kátrányhoz, de nem olyan kellemetlen illatú.

De ezt már anyósom is észrevette s megfelekezve eddig gondosan őrzött titkáról, mint a prédájára lecsapó héja rohant oda, kétségbeesve kiáltva: „ja! a hajfestő kenőcsöm!“

Csak ekkor tudtam meg, hogy mitől pusztult el a két farkas; szétépték a folyosón lévő bőröndöt s

a végtelenségig nem lehet, azt az illetők nagyon jól tudják. Az igazság előbb-utóbb kitör és eget kér!

Legelőre! Hajtsd ki a marhádát, te szerencsés, kinek a sors ilyet adott, te pedig földhöz tapadt szegény, ki ezt nem teheted, menj ki magad családostul s gyűjts ott magadnak sósát, később málnát, epret, kökényt, vadalmát, hogy éhségedet csillapíthasd és magadat ki nem használható legeltetési jogodért némi-leg kárpótold!

A nehéz kezdet.

Röpül a szárnyas idő s a napok, hópapok, évek szinte nyomtalanul tűnnek el mögöttünk, csak a szaporodó évszámok maradnak meg, néma betűkkel jelezve, hogy ime ismét közelebb léptünk életünk hátrához. A multnak csak emlékei maradnak meg emlékeztetünkben s azok is csak homályosan, gyakran elmosódva. Intézményeket láttunk föltűnni, melyek hivatva voltak jót és hasznosat fejleszteni s nem volt más hátra, mint a jó és üdvös kezdetnek böles folytatása, hogy a fölvirágzás egyik-másik téren teljes legyen.

Honalapításunk ezredik évének hajlásán kezdett az erdészeti szak is olyan tényezővé válni, mellyel komolyan kellett foglalkozni s mint már előzőleg az egész művelt világban, nálunk is megtették a kezdő lépéseket, melyekkel lassan haladván, végre elérték oda is, hol a Kárpátok hegyláncza és a Hargitta egyesül-

nek, az ország legkeletibb szélére s megkezdték az erdőrendezésnek régen kívánatos munkáját.

Csik vármegye 1892 évi december hó 15-iki közgyűlésének 2795 száma alatt megalkotta szabályrendeletét, melyben ki volt mondva az erdőőri állomások rendszerezése is, talán muszájból, mert az felsőbb helyről lett így elrendelve, vagy pedig azért, mert már maga is belátta, hogy a régi slendrián állapot, melyben az emberek csak pusztították a holdak erzein az erdőséget, felújításukra azonban senki nem gondolt, tovább már nem maradhat meg. Az erdők védelmére, azoknak üzemterv szerint való kihasználásának és felújításának előmozdítására a hivatkozott szabályrendelet 27 erdőőri és 51 erdőszolgai állást szervezett.

Az erdőőri állások közül volt 14 első osztályú 250 frt — 13 második osztályú 200 frt évi bérrel és 30—30 ürköbméter tízfia járandósággal; az erdőszolgai állásoknál 17 első osztályú 150 frt — és 34 második osztályú 120 frt évi bérrel és 20—20 ürköbméter tízfia járandósággal. Az így szervezett állásokra 1894 évben pályázat hirdettetvén, azokat már a következő év július havának elején betöltve találjuk s magam is ott voltam az egyik állomáson.

A kezdet nehézségeit csak azután ismertük meg, midőn az erdők bitangolásához szokott népet megfékezni és rendhez szoktatni törekedtünk. A dolog szinte lehetetlennek látszott; azt a sok piszkot, szitkot és átkot, mit reánk szórtak, lehetetlen elősorolni; a folytonos veszélyes fenyegetések edzetek tetterőnköt a további tusában. Közhivatalnokok cselédjeik útján igyekeztek a rendetlenséget előmozdítani, községi bírák, erdőrendőr esküdtek biztatták titokban a népet macacs ellenszégülésre, sőt ebben maguk jártak elől jó példával; vezették a népet a régi gyakorlat gonosz utain

egyebet nem találván benne, megették az anyósom hajfestékét.

Inyencségükért keservesen meglakoltak, mert a derék kenőcs — hála néked, ó föltaláló — mindkettőt menthetlenül elpusztította, engem pedig két különféle veszedelemtől mentett meg, melyek közül ma sem vagyok tisztában, hogy melyik volt nagyobb.

Miután anyósomtól vagy ezerszer bocsánatot kértem volna, a miért őt ilyen veszedelemnek kitétem, látszólag kiengesztelődött s érzékeny bucsut véve tőlünk, fölcihelődött a távozásra.

Mikor föült a szárn, én és feleségem kezét csókolunk neki, ő pedig mindkettőnk homlokán. Júdás csókja volt az!

Érzékeny bucsuzásunkat a kocsi „gyűl!“ kiáltása, ostorának pattogása és nyelvének szokásszerű csettenése zavarta meg. Pillanat alatt eltűnt szemeink elől a szán s vele az anyósom is.

Engem azóta sokat hányt, vetett ide-oda az élet vihára, mindenben volt már részem, csak a jóban,

teljes megnyugvásban nem. Az anyósom még mindig él, a hajára új festéket készített s mint látszik, férjhez menni készül.

A két jeles állatnak a bundáját kikészítettem s gondosan ápolom és híven őrzöm a molyok ellen s ma is örömmel mutogatom ismerőseimnek és látogatóimnak s készséggel mesélem el nekik, hogy volt gazdáik akkor, midőn éhségadat dühükben életem ellen törtek, mint mentették azt meg, előzve házamtól életem, boldogságom leghűbb őrzőjét — az anyósomat,

KULCSÁR PÁL.

ADOMÁK.

Rosz betegápoló. Az orvos 12 pióczát rendelt a betegnek. Másnap kérdezi a feleségét, hogy van a beteg?

— Rosszabbul, orvos ur, — felel sóhajtozva az asszony.

— Nos és adta neki a pióczákat, melyeket előírtam?

— Adtam, adtam, de csak három tudott az isten-adta nyersen lenyelni; a többi megcsütötem.

s mi legiszonyosabb, egyesek még attól sem riadtak vissza, hogy a népet az erdőőri személyzet legyilkolására biztatták: „mienk az erdő, mienk a fa, nem kapálta senki, mi adóznuk érte, mi rendelkezünk is vele és senki más!” Ezek voltak az általános jelszavak.

Ilyen viszonyok természetes kifolyása volt a fiataljok, tilosban legeltetők, erdőgyújtogatók tömeges tetten érése, beperesítése, elítélteése, ennek következménye pedig, hogy a nép igyekezett a szigorú erdőőről menekülni s az ellen folyton áskálódni, följelentésekkel élni s jött a fegyelmi vizsgálatok hosszu sorozata. Egy párnak bele is került állásába ez az eljárás, no de az ilyenek nem is voltak tiszta emberek s így nem is alkalmasak erdőőrnek.

Egyes védterületek erdőkíhágási eseteinek száma egy év alatt a 800—1000-et is megközelítette s ezek nyilvántartása, följelentések szerkesztése stb. nagyban szaporította az irodai munkát nem csekély hátrányára a külső szolgáltatnak.

A kezdet ilyen nehézségei által okozott elkedvetlenedést még fokozta, hogy a rendszeresítés alkalmával szóval megígért egy harmada az erdőkárterítményeknek is csak pusztá ígért maradt. Szó volt a szervezés alkalmával arról is, hogy abban az esetben, ha elegendő erdőőr a megszabott javadalmasz mellett nem jelentkezik, azt javítani fogják, miután azonban elég jelentkező akadt, ez is elmaradt, bár a fizetés emelésért nyolcezeren folyamodtunk.

Igy állván a dolog, többen már teljesen elkedvetlenedtek s más pályát szándékoznak választani, én azonban ennek nem vagyok barátja, mert még mindig remélek egy jobb jövőben. Kezdeni és nem folytatni, annál kevésbé végezni, ez nem lehet célja az életnek; maradjunk csak meg hiven továbbra is hivatásunknál, majd csak fölvirrad nekünk is valaha!

Igaz, fáj az mindnyájunknak, hogy a kezdet nehézségeivel nekünk kell megküzdeni s utódaink majdan készen találják a jobb viszonyokat, de azért nem irigyejlük ezeket sem: az erdőőri pálya tövises volt és az is fog maradni úgy látszik örökké.

Csak az az egy fáj, hogy az urak, a kikek ez tartozik, nem látják be, hogy egy erdőőrnek 250 frtból, egy erdőszolgának 120 frtból megélni, sőt még lakást is bérelni az egyéni tisztesség és becsület megőrzése mellett nem lehet, pedig hát eme tulajdonságokat megkivánják tőlünk, de még magunk sem szeretnők elveszteni.

A kincstár és némely uradalom erdőőrei még csak tisztességesebben vannak díjazva, sőt még nyugdíja is van igényük, de mit szólunk mi, kik nevetségesen csekély fizetésünk mellett csak egy jobb jövő reményében teljesítünk szolgálatot? Legyetek csak nyugodtak, hatósági erdőőr bajtársak! Azok, kiknek van honnan pótolni csekély jövedelmüket, megélnék a jövőben is, az olyanok pedig, mint jó magam is, kiknek bérükön kívül egyebük nincs, pár évi vergődés után

nyakukba akaszthatják a koldus tarisznyát s mehetnek azzal olyan vidékekre, hol nem ismerik őket s így nem tudják, hogy egykor ők is buzgó munkásai voltak az erdők rendezésének és fölvirágoztatásának. X.

LEVELEZÉS.

Erdőháza 1897. május 2-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Folyó év január 31-iki számában „Egy szó a maga idején” czimű vezércikkben felhívtam volt Gubriánszky Mór szeretett szaktársunk, hogy egy nagyobb szabásu dolgozatot elkészítendő, ehhez eszmecserére illetve szaktársai véleményeire van szüksége.

Hogy eme felhívás mindenütt süket fülekre ne találjon, bátor vagyok arra visszhangot adni és az al-tiszti pályán tapasztalt tengődéseimből egyet más-t elmondani, t. i. ha t. szerkesztő ur soraimnak egy kis helyet szorít kedves lapunkban.

Még csak másfél esztendő óta vagyok részese az erdő gyönyörűségei élvezetének s ezzel kapcsolatosan az erdő - al-tiszti szolgálat sanyaru javadalmaszásának. Másfél évvel ez előtt, midőn tanulmányaimat befejeztem, legszebb reményeket szőttem magamban, boldog jövőt láttam előttem, abban az édes reményben, hogy most majd élvezhetem fáradságom gyümölcsét. Hej de a sors kemény, irigy és mostoha volt irányomban!

Kilépván a szakiskolából, figyelmesen olvastam az „Erdészeti Lapok”-ban megjelent pályázatokat, nem akarván édes apám kényerére sokáig szorulni; minden egyes üresedésben lévő állásra folyamodtam, de sajnos, kár volt a bélyegeket pazarolnom. Állást csak nagy nehezen s az igazgatóm segítségével tudtam kapni. Persze nem valami fényeset. 200 frt, lakás és tüzfából állott a jövedelem. Önként érthető, hogy mohón kaptam utána, egyrészt azért, hogy a három-negyedévi gyakorlatom meg legyen s szakvizsgát tehessenek le, másrészt pedig, mert sokkal könnyebben folyamodhatom olyan állásra, ha szakvizsgám meglesz — mely tisztesség megélhetésemet biztosítja.

Már a szakvizsgám is megvan, melyen jó eredménnyel mentem keresztül, de még maig is itt küzdődöm a mostoha sorssal s ha édes apám nem nyújtana segédkezést, eddig talán a rossz szellem hálójába kerültem volna.

Jobb állásra folyamodni már nem is merek, különösen ha rátekintek egy egész halmazt képező visszautasított folyamodványomra. Szintén csak úgy kaczag rám a sok belyeg.

Magán uradalmaimnál ha hébe-korba van egy jobban jövedelmezett állás, hiába kopogtat oda egy szakképzett idegen, ismeretlen egyén, mert hisz' van minden uraságnak egy-két hü koccsia, bérese, inasa stb. ezeket hát meg kell jutalmazni valahogyan a hü szolgálatukért,

mely jutalom abban áll, hogy ezekből aztán csinál vadászokat, fővadászokat, erdészeket, ritka esetben erdőőröket, mert hát ott vannak idegenek (értem a szakképzett embereket) kik nem szereztek maguknak érdemeket, ezeknek jó a 200 frtos erdőőri állás is.

Magától értetődik, hogy ilyen kocsisok — béresek, inasok stb. ha zöld ágra vergődnek, ajkbigyesztéssel, szembunyorgatással kinevetik s egyáltalában lenézik a szakképzett egyént, s míg ők 350—500 frtig rugó fizetésük mellett lustálkodnak, addig a szakképzettek naphosszant fáradoznak s koplalás a sorsuk. Ezek azután valóságos „Sanyaró Vendelek”.

Inné van az, hogy nincs kellő tekintélyünk, a mely bennünk megilletne, inné van az, hogy Gubriánszky szaktársunk felhívására kevesen jelentkeznek, de inné ered az is, hogy a testületünk csak egy fellegvár, melyet a lágy zephir fuvalata egy pillanatban összerombol, megsemmisít.

És én mindezekből következtetőleg a mondó vagyok, hogy Gubriánszky szaktársunk kemény dióba harapott. No de azért nem kell esüggendünk, nem kell kétségbe esnünk, hanem gyűjtünk egy kis erőt. Ne hátráljunk egy kis nehézség előtt; hanem munkára fel társaim! Építsünk egy erős bástyát, mely megvéd a veszedelmektől.

A kiből van még egy kis lelki erő, csatlakozzék táborunkhoz, mert csak is egyesült erővel foghatunk a nagy munkához, s megvédelhetjük jogainkat, tekintélyünket, s meglátjuk hogy rövid idő alatt diadalmasan felkiálthatjuk: „íme, a rossz palánta nemes gyümölcsöt hoz.”

Szívélyesen üdvözlő Önöket hű társuk

Machai Pál.

Különfélék.

Szomoru statisztika. Nyilvántartási könyveink átvizsgálásánál a következő szomoru tapasztalatokra jutottunk: Előfizetése lejárt a múlt év különböző hónapjaiban 42 előfizetőnek (?); folyó év január 1-vel 75, január végével 2, februárban 4, márcziusban 128, áprilisben 7-nél, 1896 évet megelőzőleg pedig négyen vannak olyanok, kik a lapot elfogadják, de hátralékaikat nem fizetik, a 262 olvasónál e szerint kereksszámban 450 frt hátralék van kiint. Nem hisszük, hogy a föld kerektségén lenne még csak egy lap is, mely hasonló nehéz körülmények között, minden idegen segítség nélkül, saját gyöngye erejéből tartaná fenn magát. Azt hisszük, hogy ehhez nem kell kommentár s az illetők fognak kötelezettségeiknek már a legközelebbi napokban eleget tenni.

Halálozás. Egy visszaérkezett lapunk ezimszalagjára írt följegyzés alapján közöljük a szomoru irt, hogy Költő Károly járási erdőőr Dicső-Szent-Mártonban elhalálozott. A boldogult lapunknak elejétől

kezdvé buzgó híve és támogatója volt. Nyugodjék békével!

Méregkeverő cselédleány. Az elvetemültségnek megdöbbentő példáját mutatta be Hevesen Ferencz Julcsa tizenhatéves cselédleány. Klein Lipót mázolónál volt szolgálatban s a gyermekek gondozását bízta rá. Ennek a kötelességnek úgy felelt meg, hogy a legkisebb gyermeket, másfél éves csecsemőt méreggel akarta elpusztítani. Tervét azalatt akarta végrehajtani, míg a gazdája aludt s asszonya a piacra ment bevásárolni. Leszedte egy csomag gyufának a fejét és betette a gyermek reggeli tejébe, s hogy jól összefőjön, még föl is forralta. E közben hazajött a háziasszony, de ez nem riasztotta vissza tervétől a leányt. Az anya szemelátára akarta a gyermeket a mérgezett tejjel megitgani. De a gyermeknek a tej sehogy sem ízlett és simi kezdett. Ezt meghallván az anyja, odament, hogy majd ő itassa tovább a gyermeket, de az töle sem fogadta el a tejet. Erre az anya megkóstolta a tejet s azonnal megérezte a gyufa ízét. Megvizsgálta a tejet, kiöntötte egy másik csészébe s íme, az alján ott pirosult a sok gyufafej. A mázolórógnak elküldött a rendőrségre és az elvetemült leányt letartóztatták.

Temetkezési egyesület. A m. kir. erdőigazgatóság kerületében alkalmazott erdészeti alizsiti és segédsegédsegélyeztet által alakított temetkezési egyesület alapszabályait a belügyminiszterium jóváhagyta. Óhajandó lenne, hogy a jóváhagyott alapszabályokat mások okulására az illető egyesület lapunkban közzé tenné.

Isten veled erdészeti! Alleram János, a besztercebányai püspöki uradalom erdőre állásáról önkényt leköszönt, hogy az állam vasutaknál nyert állomási vigyázói állását elfoglalja. Így üzi el a rossz javadalmazás szakerőnket más pályákra, melyek jobban biztosítják a megélhetést. Volt katársunkak új pályáján sok szerencsét kívánunk!

A család utolsó ebédje. Az uhornai határban egy Lehne nevű parasztgazda negyedmagával a mezőn krumplit ültetett, azalatt pedig szekerét a hegy lejtőjén hagyta. A körülötte legelésző ökrök a szekeret valahogy megmozgatták, a kocsi folyton növekedő sebességgel gördült lefelé a lejtőn és a hegy lábánál ebédnél ülő családnak rontott. Két gyermeket agyongázolt, az anyjukat halálosan megsebezte, egy másik asszonyt pedig egész életére nyomorékká tett.

Örökzöld tölgyfa. Abból a körülményből, hogy a tölgyfa általában makacsul ragaszkodik még száraz leveleibez is s azokor csak tavaszkor hullatja, és magának a levélnek kemény voltából is azt következtették, hogy a tölgyfa valami örökzöld fának ivadéka, a mely csak újabb geológiai korszakokban vesztette el telire zöld lombozatát, a lombhullatás dolgában azonban még nem fejlődött odaig, mint egyéb erdőpái fái, melyek már a tél irti fagy be következte előtt hullatják leveleiket. E teoriát igazolni látszik, hogy Angolországban a múlt

században a tölgyfának (*Quercus ceris*) öröklődő u. v. fajta támadt. Valamí Lucombe ugyanis 1766 táján egy maréknyi makkot vetett el, a melyek egyik tölgyfájáról valók voltak. A csemeték közt feltűnt az egyik az által, hogy zöld lombját télen is megtartotta s e tulajdonságot utóbb, évek során ezer meg ezer u. csemetére is átörökölte. Sajátsága e v. fajának, hogy évenként csak egyszer, májusban hajt levelet, holott a többi tölgyfa tudvalevőleg nyáron ismét hajt. Előnye a v. fajának, hogy gyorsan s erősen fejlődik, mi miatt kertészek és erdészek vetekednek szaporításában. Nálunk is elkelne!

A ládába rejtőzött sikkasztó. Budapesten a minap egy házban igen furcsa körülmények között akadtak Mikowsky János 19 éves galicziai helytartóági számtisztre, a ki iránt a lembergi rendőrség mutatott élnék érdeklődést. Mikowsky Lembergben mindennapos vendége volt az orfeumnak, a hol Weninger (Molnár) Anna énekesnő kedvéért ezeket pazarolt. Molnár Anna nemrég eltávozott Lembergől s Budapestre szerződött valami külvárosi zengerájhoz. Utánna jött azonban imádója, a kiről időközben kiderítették Lembergben, hogy a közpénzekből mintegy huszezer forintot sikkasztott el, Persze rögtön telegrafáltak a budapesti rendőrséghez, mely végre reá akadt a sikkasztóra. Molnár Anna József-köruti lakásán találták meg egy ládába bujva, a honnan a detektivek unszolására előkerült. A sikkasztó beismerte tettét.

Hogy jut tót gyerek az iskolába. Gyetván, hol a neppártiak Zsilinszki államtitkárát nem éppen előkezenyen fogadták, az állam az irtványokon állami iskolákat állított föl. Az iskola persze gyakran órányi távolságra esik az egyes elszórtan fekvő házaktól s a szülő akárhányszor hátán viszi iskolába a kis nebulót. Beiratás alkalmával történik, hogy az egyik atyafi szakkal a hátán állított be az iskolába.

— Nő, tanító ur, hoztam a gyereket az iskolába — mondta — s azzal leteszi a zsákot s kezdni oldani a száját.

Elohuiz üstökínél egy borzas gyereket, rá néz, egyet káromkodik s azt mondja kedvetlenül:

— Az árgylusát, nem az iskolás gyereket hoztam.

Hangya-bor. A braziliai indiánusok a hangyát valami szeszes-ital készítéséhez használják. Érdeklődők részére ide igatjuk ennek készítési módját, bár nem igen hisszük, hogy ez az ital nálunk meghonosodnék. A Veru elkészítésével csak nők és leányok foglalkoznak; nehányak fateknőben a kukoricát annyira megtörik, hogy heja könnyen lehámlik, azután fazékban megfőzik, és ha elég puha, hideg vízzel lehűtik. A míg a kukorica fő, más nők azudt vannak elfoglalva, hogy valami nagyobb hangyafajt potrohát leharapják s azt fazékba dobják. Ha a víz kihűlt, a nők körülülük a fazekat, kiveszik belőle a puha kukoricát, apróra rágják azt, majd tenyerükre köpik s urja dörzsölik, s aztán ismét a fazékba teszik. Ilyenformán, folytonos rágás és köpködés közt az egész készletet több ízben átmunkálják. Ezután szitán átsszűrük s a megmaradt részt újra megrágják, míg az átszűrhető, 27—30 óra múlva ez a kedves anyag erjedésbe jut s

akkor kész az ital, mely kábító hatással van és portugál utazók állítása szerint igen jóízű.

Pályázatok.

167/897 szám. A városi erdőőri állomásnak tíz évi időtartamra való betöltése céljából ezennel folyó évi május hó 31-iki határidővel pályázat nyitattik.

Az erdőőr javadalmazása: készpénzfizetés 300 frt, lótarási átalány 80 frt és 16 ürköbméter tűzifa az erdőn.

Az erdőtörvény 47 §-a szerint minősített pályázók felhivatnak, hogy egészségi állapotukat feltüntető orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket fent kitett határidőig az alulírt városi tanácshoz küldjék be.

Szászsebesen, 1897 évi május hó 5-én.

A városi tanács.

Conrad, polgármester.

Schunn, főjegyző.

1078/97. Az alulírott m. kir. erdőhivatalnál egy III-ad oszt. 360 frt. esetleg egy II-ad oszt. 420 frt. illetve egy I-ső oszt. 480 frt évi bér és állományszerű illetményekkel rendszeresített famesteri állomásra pályázat nyitattik.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy ép, erős testalkatukat, különösen jó látó, halló és beszélő képességüket, kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzserőss által kiállított bizonyítvánnyal, 24 évnél nem fiatalabb és 40 évnél nem korosabb életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását, a vízi, út és polgári építkezésekben, illetve az ezekre vonatkozó tervek és költségvetések szerkesztésében való jártasságukat és az építkezéseknek a megállapított tervek és költségvetések szerinti vezetésére való képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket, 1897. évi május hó 28-ig az alulírott m. kir. erdőhivatalnál, még pedig az államszolgálatban levők felettes hatóságuk, magánosok pedig az illetékes közigazgatási hatóságuk utján nyújtsák be. Sóóvárott, 1897. évi május hó 4-én.

M. kir. erdőhivatal.

Szerkesztői üzenetek.

R. P. urak. Kulesár Pál ur, lapunk buzgó s derék munkatársa megunva az erdészeti szolgálat által nyújtott jövedelt, elhagyta a háladálaton pályát s most hivatalnok Máramarosziget városánál.

Neheztölünk. Ön azért neheztel, hogy czimzalagjára rávezettük az előfizetés lejáratának az idejét, mások meg akkor támadnak meg, mikor ezt nem tesszük. Igaz, hogy pontos embernek erre semmi szüksége, tized az ugy is, a ki pedig nem pontos, annál ez sem használ. Sajnos, hogy az utóbbiak még mindig nagyobb számmal vannak. A beérkezett előfizetést nyugtatjuk.

Felélős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradsky Emil.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízatott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikke

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

 Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete,
ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállítói
A földmívelés m. kir. Ministerium szállítói.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.